

Počet bodov:

Kód žiaka:

Opravoval:

Kontroloval:

1. Doplň chýbajúce písmená (i, í/y, ý, l/ľ d/t).

Pieseň zurčala ako kr__ štá__ ový prúd vody. Obloha sa naklonila k mojej tvár__ a chcela mi privrieť m__ halnice, ale ja som vybral z rukáva p__ šťa__ u a pustil som sa na nej hrať. Mladé bučky šepotali krásnu modli__ bu.

Ukážka 1

Na juhozápade Slovinska sa nachádza Predjamský hrad, najväčší jaskynný hrad na svete. Pomenovaný bol podľa svojej polohy: slovinské slovo jama označuje jaskyňu, ide teda doslova o hrad pred jaskyňou. Unikátna pamiatka, ktorej zadná časť je vytesaná do skalného masívu, totiž stojí hneď pri vstupe do rozsiahleho jaskynného komplexu. Prvá písomná zmienka o Predjamskom hrade pochádza zo stredoveku, a to z roku 1274. Celé stáročia hrad poskytoval bezpečné útočisko, pre svoju polohu bol nedobytný a v jaskyniach pod ním boli tajné chodby, ktorými bolo možné dostať sa do neďalekého mesta a priniesť odtiaľ na hrad zásoby potravín. Vďaka tomu obyvatelia hradu pri obliehaní netrpeli hladom.

V 15. storočí našiel na hrade azyl lúpežný rytier Erazmus. Nato začali sídlo obliehať vojaci, zločinec bol ale natoľko presvedčený o nedobytnosti hradu, že sa im otvorene posmieval – napríklad im po sluhovi posielal čerstvé jedlo. Hrad sa vtedy podarilo dobyť po viac než ročnom obliehaní, najskôr vďaka ľudskej chamtivosti. Vojaci vraj podplatili sluhu, aby im prezradil, ako do hradu preniknúť.

Dnešných návštevníkov láka prehliadka vstupnej veže i múzea, ktoré im poodhalia čaro stredoveku. Vyhľadávané sú aj exkurzie do kvapľovej jaskyne priamo pod hradom. Úsek jaskynného komplexu prístupný pre verejnosť je dlhý sedemsto metrov.

www.objevuj-slovinsko.cz

2. Z ukážky 1 vyplýva, že:

- A. dĺžka jaskynného komplexu, ktorý sa nachádza pod Predjamským hradom, je 700 metrov.
- B. slovo jama, čo znamená jaskyňa, vzniklo z pomenovania označujúceho Predjamský hrad.
- C. stavba Predjamského hradu, unikátnej stredovekej pamiatky, sa začala v roku 1274.
- D. tajné chodby v jaskyniach pod hradom umožňovali doniesť do hradu potraviny z mesta.

3. Ktoré tvrdenie o druhom odseku ukážky 1 je pravdivé?

- A. Informácia, prečo sa vojakom podarilo dobyť Predjamský hrad, je podaná ako fakt.
- B. Informácia, že vojaci obliehali Predjamský hrad dlhšie než rok, je podaná ako domnienka.
- C. Informácia, že počas obliehania posielal Erazmus vojakom jedlo, je podaná ako fakt.
- D. Informácia, kedy na Predjamskom hrade býval rytier Erazmus, je podaná ako domnienka.

4. Napíš **vhodné** synonymum k podčiarknutému slovu v ukážke 1:

5. Vysvetli, prečo sa v prvej vete ukážky 1 píše čiarka.

6. V ukážke 1 je prevažne slohový postup a jazykový štýl

- A. výkladový a publicistický
- B. opisný a rečnícky
- C. informačný a hovorový
- D. rozprávací a umelecký

7. V ktorej možnosti sú iba združené pomenovania?

- A. ľudová pieseň, diplomová práca, skalný masív
- B. čaro stredoveku, kvapľová jaskyňa, zásoby potravín
- C. neďaleké mesto, nedobytný hrad, podstatné mená
- D. dobro a zlo, jaskynný komplex, písomná zmienka

Text pokračuje na druhej strane

8. V ktorej možnosti sú iba pomnožné podstatné mená?
- A. zásoby, peniaze, sane
 - B. potraviny, jedlo, ústa
 - C. pľúca, nosidlá, Donovaly
 - D. nohavice, rukavice, Smolenice

Zločinec bol ale natoľko presvedčený o nedobytnosti hradu, že sa im otvorene vysmieval.

9. Ktoré tvrdenie o vete je nesprávne?
- A. Vo vete je jedna časť.
 - B. Vo vete je jedno zvrätne sloveso.
 - C. Vo vete sú dve spojky.
 - D. Vo vete je jedno osobné zámeno.

Prvá písomná zmienka o Predjamskom hrade pochádza zo stredoveku.

10. Vo vete sa nachádzajú tieto vedľajšie vetné členy:
- A. 1 nepriamy predmet, 3 zhodné prívlastky, 1 príslovkové určenie.
 - B. 2 nepriame predmety, 2 zhodné prívlastky, 1 nezhodný prívlastok.
 - C. 1 príslovkové určenie, 3 zhodné prívlastky, 1 nezhodný prívlastok.
 - D. 2 príslovkové určenia, 2 zhodné prívlastky, 1 priamy predmet.
11. V ktorej možnosti je pravopisná chyba?
- A. pred siedmimi dňami, jedni naši známi, prívetivým hlasom
 - B. s akýmisi papiermi, svojím hrubým hlasom, starým domom
 - C. vynikajúce výsledky, predajňa obuvi, vyčerpaní a chorí ľudia
 - D. sestriční spolužiaci, v súčasnej medicíne, vynoril sa z hmly

12. Urč vetu podľa členitosti.

Hrad sa vtedy podarilo dobyť po viac než ročnom obliehaní.

13. Označ vo vete dve spoluhlásky, ktoré sa spodobujú. **Hrad sa vtedy podarilo dobyť.**

14. Ktorá z možností je napísaná bezchybne?

- A. západné Slovensko, Nitriansky kraj, Námestie hrdinov, Levičanka
- B. Západné Slovensko Nitriansky kraj, námestie Hrdinov, Levičanka
- C. západné Slovensko, nitriansky kraj, námestie Hrdinov, levičanka
- D. Západné Slovensko, Nitriansky kraj, Námestie hrdinov, Levičanka

15. **Dramatický žáner**, v ktorom je vážna téma, záver je zmierlivý, nie tragický ani vyslovene šťastný a postavy sú bežní ľudia, **sa nazýva**

Ukážka 2

<i>Tol'ko snov o márných útekoch</i>	<i>Žiaľ až dnes to viem</i>
<i>A vážna múdrosť návratov</i>	<i>Ja viem</i>
<i>Vždy do tej istej vstúpiš</i>	<i>To čo dávno dávno vie</i>
<i>Niet viac riek</i>	<i>Každá z múdrych žien to vie...</i>

16. Do akého druhu lyriky patrí ukážka 2?

- A. prírodná
- B. spoločenská
- C. ľúbostná

17. Označ dva pojmy, ktoré sa vzťahujú na ukážku 2:

voľný verš, refrén, veršový presah, básnická otázka

18. Ktorá z možností je epiteton?

- A. sny o útekoch
- B. vážna múdrosť
- C. múdrosť návratov
- D. múdra žena

Koniec textu